

Udskriftsdato: søndag den 21. juni 2026

KEN nr 9421 af 26/05/2010 (Historisk)

Afslag på ansøgning om dispensation til at benytte en kran til personløft

Ministerium: Beskæftigelses- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejds miljøklagenævnet, j.nr. 5900305-09

Afslag på ansøgning om dispensation til at benytte en kran til personløft

Resumé

Sagen vedrører en dispensationsansøgning til at hejse en person op med en kran, ved topkapning af vanskelige træer 3–5 gange om året. Det drejer sig om træer, der står tæt ved bygninger eller lignende.

Metoden ved topkapningen af vanskelige træer kræver, at en kæde fastgøres til træets krone/toppen af træet, så kranen kan løfte i træet.

Ved fastgørelse af kæden skal en skovarbejder normalt enten kravle op i træet eller benytte en selvkørende lift.

Ansøgeren ønsker mulighed for, at en skovarbejder kan lade sig løfte af en kran (uden kurv eller platform) for at fastgøre kæden til træets top. Skovarbejderen løftes fastgjort under krankrogen langsomt op af kranen til en højde på 10 – 15 meter, uden for træets krone, og klatrer herefter ind i trækronen og fastgør kæden.

Klager anfører, at det er en nemmere og billigere løsning, samt at det kan være lige så sikkert - som andre arbejdsprocesser og metoder.

Efter reglerne om hejseredskaber og spil må en kran ikke benyttes til persontransport. Arbejdstilsynet kan dog tillade afvigelse herfra ved særlige forhold, hvis det findes rimeligt og forsvarligt.

Arbejds miljøklagenævnet finder ikke, at det er rimeligt eller forsvarligt at dispensere fra reglerne i forbindelse med fældning af vanskelige træer, hvor det ikke er muligt at fælde træet ved almindelig topkapning på grund af bygninger eller lignende.

Arbejds miljøklagenævnet finder, at skovarbejderen ved anvendelse af metoden udsættes for en betydelig fare for at komme alvorligt til skade, idet skovarbejderen ved kranens svingning kan blive svunget ind i træet eller andet.

Arbejds miljøklagenævnet lægger herved vægt på, at løftet og kranens svingning styres af kranføreren, som befinder sig ved kranen, hvorved kranføreren ikke vil kunne reagere på faresignaler og tilløb til en ulykke, som sker tæt ved skovarbejderen, som hænger i kranen.

Desuden lægger nævnet vægt på, at skovarbejderen ved løft med klatreudstyr / faldsikringsudstyr udsættes for, at udstyret kan hænge fast i træets grene.

Endelig lægges vægt på, at klatre- og faldsikringsudstyr normalt ikke er beregnet til, at en person løftes op med en kran.

Arbejds miljøklagenævnet har på møde den 25. maj 2010 behandlet V's klage over Arbejdstilsynets afgørelse af 20. februar 2009, hvor V fik afslag på ansøgning om dispensation til at benytte kran til personløft

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejds miljøklagenævnet er enig med Arbejdstilsynet i afslag på dispensation til at benytte kran til personløft i forbindelse med fældning af vanskelige træer, hvor det ikke er muligt at foretage en almindelig topkapning på grund af bygninger eller lignende.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder således Arbejdstilsynets afgørelse af 20. februar 2009.

B E G R U N D E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet finder ikke, at V kan få dispensation til at benytte kran til personløft i forbindelse med fældning af vanskelige træer, hvor det ikke er muligt at foretage en almindelig topkapning på grund af bygninger eller lignende.

Metoden kræver, at en kæde fastgøres til træets krone/toppen af træet, så kranen kan løfte i træet. Ved fastgørelse af kæden skal en skovarbejder normalt enten kravle op i træet eller benytte en selvkørende lift. Det drejer sig efter V's oplysninger om 3-5 gange årligt.

V ønsker at have mulighed for, at en skovarbejder kan lade sig løfte af en kran (uden kurv eller platform) for at fastgøre kæden til træets top.

V oplyser, at arbejdet skal foregå på den måde, at skovarbejderen bliver løftet langsomt op af en kran til en højde på 10 – 15 meter, uden for træets krone. Skovarbejderen kommer herved ikke i kontakt med grene på vej op. Skovarbejderen er fastgjort umiddelbart under krankrogen og foreningen oplyser, at personen derfor ikke kan svinge.

Kranen svinger herefter skovarbejderen ind til kronen, hvor skovarbejderen frigør sig fra kranen, men har faldlinen fastgjort til kranen, mens skovarbejderen klatrer ind i trækronen og fastgør kæden. Efter endt fastgørelse af kæden om træet, klatrer skovarbejderen ud og firer sig ned på jorden igen.

Efter reglerne om hejseredskaber må en kran, som er et hejseredskab ikke benyttes til persontransport, medmindre kranen er indrettet hertil.

Dispensation kan bl.a. gives, hvor det på grund af særlige forhold findes rimeligt og forsvarligt.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder ikke, at det er rimeligt eller forsvarligt at dispensere fra reglerne i forbindelse med fældning af vanskelige træer, hvor det ikke er muligt at fælde træet ved almindelig topkapning på grund af bygninger eller lignende.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder herved, at den skovarbejder, som fastgør sig til krankrogen med klatreudstyr / faldsikring og løftes op af kranen til trækronen i 10 - 15 meters højde og af kranen svinges ind til trækronen, udsættes for en betydelig fare for at komme alvorligt til skade.

Nævnet lægger herved vægt på, at skovarbejderen ved kranens svingning kan blive svunget ind i træet eller andet med skade til følge. Der lægges herved vægt på, at løftet og kranens svingning styres af kranføreren, som befinder sig ved kranen. Kranføreren vil derfor ikke kunne reagere på faresignaler og tilløb til en ulykke, som sker tæt ved skovarbejderen, som hænger i kranen.

Desuden lægges vægt på, at skovarbejderen ved løft med klatreudstyr / faldsikringsudstyr udsættes for, at udstyret utilsigtet kan hænge fast i træets grene, uden at kranføreren opdager faresituationen.

Endelig lægges vægt på, at klatre- og faldsikringsudstyr normalt ikke er beregnet til, at en person løftes op med en kran.

Nævnet finder ikke, at den omstændighed at en skovarbejder i forbindelse med andet arbejde i situationer kommer ud for at hænge i klatre- og faldsikringsudstyret, kan sidestilles med løft af en kran.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder desuden ikke, at fældning af vanskelige træer, som udføres 3-5 gange om året, og som vil kunne udføres f. eks. med en lift, der er beregnet til persontransport, kan begrunde en dispensation, når der henses til at det er en del af en skovarbejders uddannelse og normale arbejde, at klatre op i træet, eller blive løftet op med lift.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til:

Om tekniske hjælpemidler og hejseredskaber:

- § 45, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 af lov om arbejdsmiljø

- § 17, stk. 1, jfr. Bilag 1 pkt. 3.2.1., i bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med de ændringer der følger af bekendtgørelse nr. 832 af 27. november 1998
- § 17, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1101 af 14. december 1992 om hejseredskaber og spil.

Om dispensationsmulighed:

- § 26, i bekendtgørelse nr. 1101 af 14. december 1992 om hejseredskaber og spil.

OPLYSNINGERNE I SAGEN

Sagen er afgjort på grundlag af de dokumenter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne

nn

Fuldmægtig

Kopi til

Arbejdstilsynet, Tilsynscenter , Postboks 1228, 0900 København C,

V, Att.: de ansatte

Afgørelsens retlige grundlag kan læses på de følgende sider.

Regler

Bekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 af lov om arbejdsmiljø

Kapitel 7

Tekniske hjælpemidler m.v.

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

...

Bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med de ændringer der følger af bekendtgørelse nr. 832 af 27. november 1998

....

Kapitel 3

Særlige bestemmelser

§ 17. For anvendelsen af de i bilag 1 nævnte tekniske hjælpemidler gælder foruden §§ 4-16 detailreglerne fastsat i bilaget.

....

Bilag I

.....

3. Arbejdsredskaber, der anvendes til løft af byrder

3.1 Generelt

3.1.1 Et demonterbart eller mobilt arbejdsredskab, der anvendes til løft af byrder, skal anvendes således, at det sikres, at redskabet under alle påregnelige forhold er stabilt under brugen under hensyntagen til underlagets art.

3.1.2 Løft af personer må kun foretages med arbejdsredskaber og tilbehør, der er beregnet til dette formål.

Bæremidlet på en maskine, der anvendes til løft eller flytning af personer, skal kontrolleres hver arbejdsdag, hvis der, fx på grund af arbejdsstedet eller højdeforskellen, opstår en risiko for nedstyrtning af kabine, kurv eller lignende, og det ikke er muligt ved passende anordninger at undgå sådan risiko.

3.1.3 Der skal træffes foranstaltninger for at sikre, at personer ikke opholder sig under ophængte byrder, medmindre dette er nødvendigt for en hensigtsmæssig udførelse af arbejdet.

Byrder må ikke føres hen over arbejdsområder, hvor der normalt opholder sig personer, hvis disse områder ikke er beskyttede.

Hvis dette imidlertid er nødvendigt for en hensigtsmæssig udførelse af arbejdet, skal der fastlægges og anvendes passende procedurer.

3.1.4 Hejse- og løftetilbehør skal vælges, så det passer til de byrder, der skal håndteres, til gribepunkter, til anhugningsgrej og til vejrforhold, og under hensyntagen til, hvorledes ophængningen i stropper fungerer og anvendes. Aggregater omfattende forskelligt løftetilbehør skal, hvis det ikke demonteres efter anvendelsen, mærkes tydeligt, således at brugeren får oplysninger om de tekniske egenskaber.

3.1.5 Hejse- og løftetilbehør skal opbevares på en måde, der sikrer, at det ikke beskadiges eller ødelægges.

.....

Bekendtgørelse nr. 1101 af 14. december 1992 om hejseredskaber og spil

.....

Kapitel 6

Anvendelse og eftersyn

§ 17. ...

Stk. 2. Hejseredskaber og spil må ikke benyttes til persontransport, medmindre de er indrettet hertil.

.....

Kapitel 7

Tilsyn, dispensation og klager

.....

§ 26. Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade afvigelser fra denne bekendtgørelse, hvor det på grund af et hejseredskabs eller spils særlige konstruktion, opstilling, anvendelse eller særlige forhold i øvrigt findes rimeligt og forsvarligt.

...

2. AT-anvisninger, AT-meddelelser m.v.

AT-meddelelse nr. 2.02.2 om personløft